

Les Cançons dels Marrocs

Cultural Festera Filà de Marrocs - Bocairent

Index

pag. 4
"Jo conec una xiqueta"

pag. 6
"Si me ves a mi de pet"

pag. 8
Cançó dels Marrocs
quan estrenaren turbant

pag. 10
"Canción de los
Marroquies"

pag. 12
Cançó Marrocs amb
música de "El ladrón"

pag. 14
Cançó Marrocs amb
música de "La picolísi-
ma serenata"

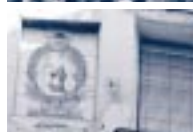
pag. 16
"Amor te tengo
chulapona"

pag. 18
"El orinal"

pag. 20
"Ixe Peret és un pillet"
Música "Lara larala"

pag. 22
El maset de l'Aljub

pag. 24
"El Burrito Negro"

pag. 26
"Nits de sopaetes", mū-
sica "Ana Maria se fué"

pag. 28
Cançó dels Marrocs
amb música "la Raspa"

pag. 30
Cançó dels Marrocs
quan s'estrenà el nou
maset

pag. 32
"Volem cremar la
Mahoma"

pag. 34
"La guerreta dels Clots"

Prólogo · Pròleg

Se me pide que escriba un prólogo para presentar un cancionero que quiere editar nuestra Filà de Marrocs. ¿Qué puedo escribir yo, de no ser los recuerdos que tengo del día que con mucha alegría entré a tomar parte de esta Comparsa, a la que en mis años mozos tenía la ilusión de pertenecer?.

Sucedí por el año cuarenta y siete, al cumplir mis dieciocho años y después de tener un debate en mi casa. Fue en las “sopaetes” que se hacían los sábados, y al terminar las mismas, la orquesta compuesta por los mismos componentes, que sea dicho de paso, eran treinta socios.

Con la guitarra el señor Enrique Sisternes “el tío Llonganissa”, con el laúd el señor Miguel Cantó “Calita” y con el bombo el señor Antonio Puerto “Eusebio”. Con “els ferrets” el “sord Panxa Blava” y pasado algún tiempo, entró a tomar parte con el laúd el señor Pepe “el Pouero”, la zambomba y las “sonalles” siempre las hacían sonar voluntarios, y el director era el señor Antonio “Solbes”. ¡Qué maravilla!, ¡Qué polifonía!

Sonaban canciones puramente festeras, que eran cantadas con palabras valencianas que son habladas por nuestro pueblo. Por eso encontraréis en más de una ocasión, que no son de una corrección plena, pero que son las palabras y el sentir que se usan aún hoy en nuestro pueblo, ese anónimo pueblo que es en definitiva, nuestra lengua.

Estas canciones son exclusivas para las Fiestas, de nuestra Comparsa. Cada cual las coja como quiera, son canciones nuestras, de nuestra forma de ser. Se trataba de componer unas canciones, que hicieran sentir nuestras vivencias festeras. Por eso, creo que éstas deben de ser conocidas por todos los componentes de nuestra comparsa, según están escritas.

Quiero pensar, y es mi mayor deseo, que este cancionero dentro de todas las dificultades de los textos y música, sean una aportación meritoria de la Filà dels MARROCS.

Se'm demana que escriga un pròleg per a presentar un cançoner que vol editar la nostra Filà de Marrocs. Què puc escriure jo, de no ser els records que tinc del dia que amb molta alegria vaig entrar a prendre part d'esta Comparsa, a la que en els meus anys mossos tenia la il·lusió de pertànyer?.

Va succeir per l'any quaranta-set, al complir els meus diuuit anys i després de tindre un debat en ma casa. Va ser en les “sopaetes” que es feien els dissabtes, i a l'acabar les mateixes, l'orquestra composta pels mateixos components, que siga dit de pas, eren trenta socis.

Amb la guitarra el senyor Enrique Sisternes “el tío Llonganissa”, amb el llaüt el senyor Miguel Cantó “Calita” i amb el bombo el senyor Antonio Puerto “Eusebio”. Amb “els ferrets” el “sord Panxa Blava” i passat algun temps, va entrar a prendre part amb el llaüt el senyor Pepe “el Pouero”, la simbomba i les “sonalles” sempre les feien sonar voluntaris, i el director era el senyor Antonio “Solbes”. Quina meravella!, Quina polifonia!

Sonaven cançons purament festeres, que eren cantades amb paraules valencianes que són parlades pel nostre poble. Per això trobareu en més d'una ocasió, que no són d'una correcció plena, però que són les paraules i el sentir que s'usen encara hui en el nostre poble, eixe anònim poble que és en definitiva, la nostra llengua.

Estes cançons són exclusives per a les Festes, de la nostra Comparsa. Cada un les agafe com vulla, són cançons nostres, de la nostra forma de ser. Es tractava de compondre unes cançons, que feren sentir les nostres vivències festeres. Per això, crec que estes deuen ser conegudes per tots els components de la nostra comparsa, segons estan escrites.

Vull pensar, i és el meu major desig, que este cançoner dins de totes les dificultats dels textos i música, siguen una aportació meritària de la Filà dels MARROCS.

Bocairent, setembre de 2005.

Pedro Bacete Belda

Grup de marrocs en la primera “fuera” que es va fer a la població de Planes, d’on era la banda de música oficial de la fil·la (1955).

Jo conec una xiqueta,
jo conec una xiqueta,
que si cobrara les besaes
que ha donat eixa boqueta
molt bé podria comprar
tot el terme d'Alfafara,
tot el terme d'Alfafara,
Bocairent i Sant Antoni
i portar al matrimoni
i portar al matrimoni
al castell que té Biar,

porque esa no se podía gorro poner,
como si el gorro no fuese igual
como los cuernos, como los cuernos del caporal,
como el sombrero del mariscal,
riu, riu, rau.
Vítol al Patró Sant Blai.

(o) si el marit d'eixe angelet
no se podria, no se podria
gorro poner, como la gorra no fuese igual
que la alta copa, que la alta copa
de un noguerall.

“Jo conec una xiqueta”

Any: 1942

*Marrocs en Planes, en una segona visita que feren en
1956. Porten una vestimenta especial i els instruments
del tio Solbes.*

Si me ves a mí de pet
no t'enfades Visantica,
que cuando más borracho estic
te veo encara més bonica.

I d'ací se n'anirem a casa Conca
i aunque el vermut mos faça mal
per una pesseta eso es igual
perquè el dinar tot te'l deixaràs.

La qüestió és beure i disfrutar
perquè el dinar tot te'l deixaràs
pim, pam, pum
que el dinar tot te'l deixaràs.

Ai marroc, ai marroc
vas a pegar un trò,
pim, pam, pum.

“Si me ves a mi de pet”

Any: 1940

*Esquadra de marrocs (finals dels anys 70).
Cabo: José Luís Pascual Colomer.*

Pel carrer del ravalet
va ben formada una comparsa
porten turbant molt novet
i ben estesa la capa.

Van marxant tots al compàs
i a l'aplegar a la plaça
se senten molt afligits
perquè la festa s'acaba

(Estribillo)

Ai marroquet espera't un poquet
a que s'acaben vespres
perquè Sant Blai vol vore-mos
contents per celebrar les festes.

De nit farem en música i farols la
retreta ben feta
ai marroquet esperat un poquet i
acaba bé la festa.

Dia moros i cristians
quan estem en la guerreta
es farem als estudiants
una aliança ben feta.

Al Sant Crist hem de pujar
per demanar-li al Cristo
que mos conserve molts anys
per a Sant Blai dir-li molts vítols.

(Estribillo)

**Cançó dels Marrocs quan
estrenaren el turbant nou**

Festes de 1958. (D'esquerra a dreta): Pedro Bacete, Felipe Ferre, José Solbes, Juan Albero i Juan José Beneyto.

(Recitat)

Señores, mucha atención,
va a cantar el ORFEÓN
un CUPLET que es BARRECHAT
(i que no trau tresillat)
dels “MARROQUÍS” en honor,
ensalsan el seu valor.

(Cantat)

Los MARROQUÍES son
valientes por demás.
Los MARROQUÍES son
cascú un FIERABRAS.
Los MARROQUÍES son
valientes porque... si.
Los MARROQUÍES son
valents *pa* beure vi.
Al vore una botella
se’n va el coneiximent
y mucho más, si es ella
d’un bon aiguardent.

Los MARROQUÍES son
uns hòmens ben tallats
beuen conyac i ron
i sempre van plantats.
Los MARROQUÍES son
hòmens de gran valer
que con gran ilusión
se visten de FESTER.
Los MARROQUÍES son
uns MOROS batejats.
Los MARROQUÍES son
de tots els més templats.
Los MARROQUÍES son
del bando del Corán
(no cabe discusión)
els que més guapos van.
Los MARROQUÍES son
els que no es cansen mai
de dir ¡ VÍTOL! i ¡VÍTOL!
al seu PATRÓ SANT BLAI.

“Canción de los Marroquies”

Any: 1951

*Grup de marrocs en la retreta del dia de l'Entrà (1956).
(D'esquerra a dreta): Bautista Molina, Vicente Santonja,
Manuel Puerto, Miguel Cantó i Eladio Molina. A la part
de darrere, Manuel Beneyto Payá, capità de la Filà.*

En això que venen festes
el poble està de moguda
uns mengen bones pastes
altres beuen bona beguda.

(Estribillo)

Xica bocairentina
si vols tindre sort
casat en un “festero”
i dels marrocs
perquè els marrocs xiqueta
són els festers
i festes a tota hora
te les farem.

Si jugem al barquillero
quan estem en el maset

acabem en tot el vi
els cacaús i tramuset.

(Estribillo)

Quan eixim de serenata
pels carrers de Bocairent
sols volem pasar-ho bé
i divertir a la gent.

(Estribillo)

Cançó de la Comparsa dels Marrocs

Any: 1954

Música: “El ladrón”

*Els marrocs iniciant des de davant de l'Ajuntament, la
desfilada fins a la Plaça de Bous, on oferirien un
festival "Charlotada" l'estiu de 1956.*

Ja s'acosten festes, festes d'este poble
que en gran entusiasme les celebrem.
Ja mos engalanen totes les "fachaes"
i en mig de la plaça planten el castell
(*Estribillo*)

Si a mitja nit sents la serenata
d'instruments de corda o de cançons
els marrocs són els que vos pregonen
la seua il.lusió... La seua il.lusió.
En la nit del ciri sense aparaular-se
a Sant Blai li demanen en devoció
que faça comprendre a la novia o dona
el perquè en les festes pillen gafarró
(*Estribillo*)

Som els que acudim a les dianes
per la vesprada a la processó
som els que xillem fort més voltes
vítol al patró, vítol al patró.

Cançó dels Marrocs

Any: 1959

Música "La picolíssima serenata"

*2a excursió a Planes. Grup de marrocs amb instruments
de corda (1956). (D'esquerra a dreta): Pepe Sisternes,
José Silvestre, Miguel Cantó i Eduardo Gisbert.*

Amor te tengo chulapona
blanca paloma carita de cielo
amor te tengo chulapona
blanca paloma carita de cielo.

A la sombra de un ciruelo
morena te quisiera ver
“asentà en una cadira
parlant en un marroquet”.

Blanca paloma, blanca paloma
blanca paloma que alegra los corazones
echa la llave, echa la llave,
echa la llave que abrirá las ilusiones.

Sombrerito de pajilla
pantalones colorados
uniforme de caballero
que visten los enamorados.

Blanca paloma, blanca paloma
blanca paloma que alegra los corazones
echa la llave, echa la llave,
echa la llave que abrirá las ilusiones.

“Amor te tengo chulapona”

*Marrocs a la Plaça de Bous, durant el festival
"Charlotada" que protagonitzaren l'estiu de 1956.*

El orinal de casa rica
està molt ben respetat
porque le llaman Don Pedro
per ser de l'antigüetat.
(Estribillo)

**El orinal i el orinal
per lo que val, per lo que val
viva la gràcia de l'orinal.**

Si el orinal tinguera boca
boca i ulls per a mirar
voría certes cosetes
que aixina no pot mirar
(Estribillo)

Voria una noia en camisola
voría un noi en calçotets
voría un ull i dos castanyes
i una boca sense dents.
(Estribillo)

“El orinal”

*Esquadra oficial de la Filà de Marrocs a l'Entrada
(1948). Cabo: Ladislao Cabanes. (D'esquerra a dreta):
Jaime Molina, José Sisternes, Diego Jornet, Joaquín
Cabanes, Bautista Molina, Felipe Ferre, Eladio Molina y
Pedro Sanchis. Al fons de la imatge, es pot veure la fonda-
comerç, a la Placeta dels Olmets.*

Ixe Peret és un pillet
que només canta que quant fa fred
i Llonganissa està enfadat
perquè fa fred i no pot cantar
i Pancha Blava fa molt rebé
que escolta i calla i no diu res.

Eixe Ladislao, que és el Pelut
que mos convida a bon vermut,
eixe Santiago, és molt templat
però mos dona el vi mesclat.

D'ací anirem a casa el Manco
com està manco mos posarà
un got de vi d'eixos de mida
per a enseguida donar-li fi,

la qüestió és beure i no fer cas,
perquè els diners tots te'ls deixaràs.

En molt de gust i molt contents
farem les festes en Bocairent
i sense beure no es pot passar
perquè fa fred i es podem gelar
i entre el morapio i l'aiguarentet
va l'alegria dels marroquets.

“Ixe Peret és un pillet”
Música: “Lara Larala”

*Façana de l'antic maset dels Marrocs, al carrer de
l'Aljub. En este maset va estar la Filà des de 1943
fins 1962.*

La comparsa dels marrocs
allà baix en l'Aljub
huí té un maset de molt de gust.

S'ajunten a sopar
segueix la broma avant
enseguida l'orquestra tocant (BIS)

No begau més vi
ni tampoc conyac
perquè això vos porta una enfermetat (BIS)

Marroc ... Marroc ... Marroc
no tasteu més el vi
perquè anireu al clot.

¡Ai Marroc! ¡Ai Marroc!
no begam més vi
que tots anem al clot.

(o) ai esta llonganissa
que pareix un aducot

“El maset de l'Aljub”

*Alguns dels components del "Burrito Negro".
(D'esquerra a dreta): Juan Antonio Cantó Ferre, Paco
Puerto Belda, Antonio Cerdà Belda, José Luís Pascual
Colomer, Maties Vañó Martínez, Juan Antolí Cardós,
José Ferre Jornet i Pedro Bacete Belda.*

No som guapos ni som lletjos
ni som jipis ni yeyes
som uns hòmens
que en la festa
sols volem passar-ho bé
(estribillo)

la nostra alegria
no s'acaba mai
i diem molts vítols
al patró Sant Blai.

Farem la carrossa
tirarem coloms
i en paper d'astrasa
escriurem cançons.
(estribillo)

En sopaes de les festes
menjarem de lo millor
bon herrero i un bon puro
i el xampany del superior.
(estribillo)

Cançó del “Burrito Negro”

Grup de marrocs al Bar Solbes, durant les festes de 1968. (D'esquerra a dreta): Toni Solbes, Juan Albero, Pedro Bacete, Felipe Ferre, Hermenegildo Reig, Miguel Vañó, Miguel Monerris, Diego Jornet, Isidro Gisbert i Juan José Beneyto.

Quan apleguem a Tots Sants
Bocairent prepara festes
i en el maset dels Marrocs
començen les sopaetes.

Allí comentem i recordem
lo que és la festa
i estem segurs que com esta
molt lluny d'ací encontrarem.

(Estrillo)

**Que anem a fer, que anem a fer
si són les festes de Bocairent.**

*Pa eixir el dia l'Entrà
tenim a punt la carrossa*

darrere del capità
anirem fent-li l'escolta.

Allí anirem i engrandirem
lo que és la festa
i estem segurs que com està
molt lluny d'ací encontrarem.

(Estrillo)

“Nits de sopaetes”

Any: 1973

Música: “Ana Maria se fue”

*Dia del Sant Crist. Grup de marrocs dinant paella a la
plaça del Mercat (huí plaça de l'Ajuntament).*

Marroc, marroc, marroc
si vols divertir-te un poc
marroc t'hauràs de fer
o no podràs feliç ser.

El nostre lema és
menjar per a resistir
i beure *pa* que el fred
no puga fer-mos patir.

Dos copetes *pa* començar
quatre o cinc *per* continuar
set o huit *per* entrar en calor
i quaranta per al gafarró.

Sense morapio no hi ha alegria
en este dia ni en cap de l'any
pese al que tinga al vi mania
jo vi en prendria cada dia un bany.

Un bany en cosi plé de Rioja
de Valdepeñas o de Jerez
per poder beure sense plantar-se
fins a deixar-se el cosi sec.
Ben beguts ben alimentats
fem la festa sense faltar
als actes de compromís
i al de beure junt als amics.

Quan a la plaça Sant Blai arriba
el nostre vítol és el més fort
és el que arriba al cel més prompte
perquè ix del fondo del nostre cor.

(Es passa a la primera estrofa)

La cançó dels Marrocs

Música “La raspa”

Façana de l'antic maset de la Filà de Marrocs, situat al carrer Tramussol (huí Ronda Sud ó Av. d'Espanya), on la filà va estar des de 1962 fins 1967. El maset es tenia en règim de lloguer, per un import mensual de 3.000 pessetes.

La comparsa dels Marrocs
este any estrena maset
i aunque està en el Tramussol
molt bé pareix un xalet
i aunque... i aunque està en el
Tramussol
tenim... tenim allí un xalet.
La com... La comparsa dels Marrocs,

(Estribillo)

Porompompom-pompero-porompompero
Porom-porompompero-porom-porompom-
pero.

Ja no toquem els ferrets
ja no toquem les guitarres
pero tenim un piku...
per a ensayar be les escuadres
i aunque... i aunque no tenim guitarres
pero... tenim un piku
per a... per a ensayar les escuadres.
(Estribillo)

Ja estem en les festes
visca l'alegria
a oblidar les penes... les penes
en molta alegria.
(Estribillo)

No podem imaginar-se lo que la festa
ha encarit
que *pa* les esquadres de negres
hem de buscar als rics;
lo que... lo que la festa ha encarit
que *pa*... que *pa* les esquadres de negres
tenim... tenim que buscar als rics.
(Estribillo)

En la comparsa dels Marrocs
han inaugurat maset,
i diuen no tindre lloc
pa sentar als senyorets
diuen... diuen no tindre lloc
pa sen... *pa* sentar-se els senyorets
la com... la comparsa dels marrocs.
(Estribillo)

**Cançó dels Marrocs quan
s'estrenà el nou maset
Música “El porompompero”**

*Dia de Moros i Cristians (4 de febrer). L'enterro de
"la mahoma", acte característic de la Cultural
Festera Filà de Marrocs.*

Quan estem damunt de festes
es planteja una qüestió
si este any la Mahoma
la tenim que cremar o no.

L'asunt és delicat
i s'ha prestat a discussió,
i la junta de les festes,
ha decidit que no.

La culpa qui la tindrà
és cosa que mai sabrem
però lo que si que és veritat
és que Moros i Marrocs ens fastidiarem.

Uns per no traure-la
atres per no cremar-la
i el poble com a tercer
al llevar un acte que agradava.

Tot és per respectar a un Déu
que a mosatros mos es ajeno
en quan al nostre si s'enfadem
en la llengua l'omplim de seno.

A Mahoma no volem cremar,
volem cremar "la mahoma"
per a fer més gran la festa
per a que acabe tot en broma.

“Volem cremar la Mahoma”
Música “La guàrdia civil que va
per la carretera” - Any: 1979

*4 de febrer de 1964, "dia de Moros i Cristians".
Els marrocs abans de començar la típica "batalla"
o "guerreta", acte que tenia lloc a les rodalies del
dipòsit nou de l'aigua.*

Marroquets, aneu alerta
en la guerreta dels “Clots”
que vosatros esteu fluixos
i els suavos molt forts.

Mosatros per a defendre’s
portarem unes casporres
i al primer que mos s’acoste
li donarem uns mandobles.

En la placeta del “Palacio”
estarem tots reunits
i allí estarà el tio “Onze”
per a curar a tots els ferits.

*(Fragment d’una cançó antiga de la Filà,
que no hem pogut completar).*

“La guerreta dels Clots”

AGRAIMENTS

La Junta Directiva de la Cultural Festera Filà de Marrocs, agraeix a totes aquelles persones que han fet possible l'edició d'aquest llibre, d'una manera especial a **Pedro Bacete Belda, Hermenegildo Reig Olcina, Antonia Sanchis Sala i Maria Cabanes Sala**, gràcies als quals ha estat possible recopilar totes estes cançons. Així mateix, el nostre agraïment a **José Antonio Ferre Martínez**, Cronista de la Filà, que ha contribuït amb la selecció i documentació de textos i imatges.

El nostre record i la nostra dedicatòria a tots els marrocs que ja no són entre nosaltres, pel gran llegat històric i cultural que ens han deixat en herència.
A tots ells: gràcies.

Per últim, com no, el nostre agraïment a la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, així com a totes les empreses que han fet possible l'edició d'aquest llibre (totes elles vinculades a membres de la nostra filà).